

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utczán.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utczán, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyiltár soronkint 20 krajczár.

A világ ítélőszéke.

Az egész világ összefogózott, hogy tiltakozzék azon gaszág ellen, amely annak idejében felrázta az összes érző sziveket.

A nagy világ küldötte el Franciaországba vetőját az igazságtalanság és kegyetlen ítélet ellen, a melyet Dreyfuss ellen meghoztak.

Összefogózott az egész világsajtó és anélkül, hogy összebeszéltek volna, egyöntetű támadást intéztek a francia militarizmus ellen, ostrom alá vette a jobbkat de meg még a rosszabbakat is és a végeredménye ennek aztán az lett, hogy az igazság egyelőre legalább már elvben győzött is — és a revízió — a gazok akarata ellenére kivívott.

S most ott ül Rennesben az új forum, a mely hivatva van véget vetni annak a nagy világforrongásnak, amelyet ez a Dreyfuss per előidézett.

Azt írják százával a lapok, hogy a bíróság elfogulatlan és csak az igazságot keresi.

Annyira meg lett vitatva a nagy

nyilvánosság előtt ez a per, hogy ugyszólván kétségtelen, hogy hol van az igazság.

Tudja mindenki, hogy a borderó hogyan készült — és való tények, mint Henry öngyilkossága erős világításba helyezték azután azokat az intrigákat, a melyekkel egy kiszenvetett áldozatot a börtönbe, még ennél is rosszabbra a kegyetlen száműzetésbe verettek.

És most a világ minden népe, minden ember-rétege, ugyszólván elküldötte Rennesbe a saját tudosítóját, aki nemcsak, hogy referál neki a történéndöről, — de a ki tanuja is lesz az igazság kiszolgáltatásának.

Elképzelhetetlen bonyadalmakat idézhetne elő, ha az a non putarem következnék be, hogy Dreyfuss újból elítélnék.

Ez kiszámíthatatlan lenne talán az egész világkére, — míg ellenben a nagy dráma kielégítő lebonyolítását fogják látni az ő felmentésében.

A jelek eddig legalább arra mutatnak, hogy a nagy ügy a meghurcollt

és megszenvedett Dreyfuss felmentésével fog befejezést nyerni.

A jobb érzésűek mindenesetre így kívánják.

Petőfi az eretnek.

Az alább közölt levelet vetjük az odiosz mise ügyben, melyet minden kommentár nélkül közlünk. Szives figyelmébe ajánljuk azonban Mamuzsits plébános urnak és a „Sz. és V.” alapítóinak.

Tisztelt szerkesztő úr!

Engedje meg, hogy becses lapjában én mint katolikus, pár sorral hozzájáruljak ahhoz a vitához, amely a „Bácskai Hirlap” és a „Szabadka és Vidéke” között a napokban, a Petőfi ünnep alkalmából keletkezett.

A „Bácskai Hirlap” a szabadkai Teréz-templom prépostplébánosát megtámadta nem annyira azért, mert Petőfiért nem misézett, hanem inkább azon eljárásáért, melyben Petőfi emlékét oly csuful részesítette. Erre a „Szabadka és Vidéke”, a papok, illetve a prépost lapja válaszolt a *katholikussal* és avval, hogy *városunk kath. lakosságának fejét (?) és első lelkészét napokon keresztül leggaládabb módon támadják és piszkolják a lapokban, mert kötelességéhez (?) híven (?) járt el.*

Szellemedhez.

— A „Bácskai Hirlap” eredeti tárcája. —

Vártad-e a mai napon is, hogy felkeresellek levelemmel születésnapod fordulója alkalmából? Vártad-e leveletem, mint már annyi évek óta mindig ezen a napon?

A naptáramban egy nappal kevesebbet huztam alá az idén, egy nappal kevesebb az ünnepeim száma. Nincs vörös betűkkel jelezve nálam a mai nap, nincs örömmünnepem ma. Fekete szám jelzi csak, éppugy, mint a többi.

Emberi erőmmel kiszakítani akartam a mai napot emlékeimből s elfeledtem hogy csak a naptárból tűnt el a vörös betű. — szivemből kitépni az emléket nem lehet. Vörössel van jelezve a mai nap most is emlékezetemben, vérző szivem festé azt vörösré. Nem figyelmeztet a naptáram, hogy ünnepnap van ma. Gyászoló szivem fájó érzései sejtetik azt velem. Nem az örömmünnepet, mint edd g mindig ezen a napon, hanem a gyászünnepet.

Nem várod ugy-e a megemlékezést, hisz ahol te vagy, oda a halandó ember írása nem juthat. De én mégis beszéltek hozzád, hiszen egy éve ismét, hogy nem szóltam hozzád. Meghallod e hangoma?

Megismered-e hangomat? Nem ugy hangzik az most, mint eddig mindig ezen a napon.

A bizalom, a remény hangján szóltam eddig hozzád, bár a kegyetlen sors egymásután lépte szét álmaimat. Nem hagyott el reményem, hogy te távol voltál tőlem, a viszonzott szerelem édes érzése szivembe zártan őrizte minden parányi emlékedet s szemeim elé hozta szüntelenül bájos arcodat. — Ugy éreztem, hogy széttépi szivemet az a hír, hogy más embert fog boldogítani szived, de reményem élt, mert ugy véltem, hogy szived nálam marad. Férjed oldalán megelégedetnek láttalak s boldoggá tett az is, hogy láttam a te boldogságodat.

Mikor legutóbb láttalak, a betegség megtörte alakodat, a halál csírája már beférkőzött kebledbe, hogy onnét többé el ne távozzék, csak ragyogó nagy szemeid fényét láttam a régi valódból, még akkor is csalt a remény. Az nem lehet, hogy te ifju éveiddel örökre eltávozzál, neked egészségnesnek kell lenned, én még boldog leszek a te közeledben.

Nem ámit már a remény, sirdombod mutatja a valót. Szomorú valóság, mint minden mit e földön láthatok. Elmúltak álmaim, ujat nem terem képzetem. Az a kicsiny halom eltakarja mindazt, mi valaha boldogíthatott....

Nem! Érzem, érzem, reményem újra ébred. Csak a halandó tetet lödi el az a sirdomb,

a lélek halhatatlan! Lelked elrepült a boldogabb világba, de él s valaha viszontláthatom.

Ünnepnap van ma. Születésed napja. Megünnepelem, mint mindig, ezt a nagy napot. Szivem elémbé hozta újra bájos arcodat, látom csilogni szép szemeidet, mosolyogni gyönyörű ajkadat. Ünnepej együtt velem. Ne légy szomorú. Testedet a föld takarja, de leked él. Ne láss e földön semmit, ne lássad azt, mi szomorít. — Ne nézz oda, hol boldogságodat véled feltalálni. Ne lássad szemeid hogy azt, kit alig pár hónappal előbb te boldogítottál, most már más boldogít. Ne nézz oda, hol annak ajakáról szivted boldogságodat, ki immár más nő oldalán pihen, elfeledve tégedet. Ne nézz oda! — Szivedet én őriztem mindig, őrzöm most is tisztán, mosoktalanul, igaz szerelmemmel együtt féltve őrizve, szivembe zárva.

Ünnepet ünnep újra, fogadd legjobb kívánataimat. De hiszen elérted már azt, mit más földi lény csak hosszu szenvedések után érhet el. Boruljunk le érte a kegyelmes Isten előtt.

Fogadd el most is szivesen megemlékezésemet s emlékezz te is arra, ki téged elfeledni sohse fog.

A viszontlátásra! Isten veled!

1899. augusztus 10.

L.

Hát ehhez a védelemhez, illetve válaszhoz sok szó fér hozzá, gyakran érintkezem a kath. papokkal és azokkal való érintkezéseim közben ezen érintelt ügyben olyan eklatáns nyilatkozatokat hallottam, amelyek a „Szabadka és Vidéke”-nek a prépostplébánosra vonatkozó sorait — elég sajnos reánk katolikuskokra nézve — megcáfolják.

A mi magát a mise ügyet illeti, igaz, hogy a kath. Egyház papja lutheránus vallásúért, így Petőfiért sem bir ünnepélyes gyász istentiszteletet tartani. Ilyen esetben a kath. Egyház papja úgy segít magán és az ügyön, hogy pl. a *segesvári esztelékért* miséznek, akikkel Petőfi együtt harcolt és közös sirban nyugszik örök álmál. Hogy a rendezőség ezt hogyan írja ki a programmban, az már lényegelen kérdés. Az Egyház nem fél a megszólástól olyan esetekben, ha a rendezőség téved. Ez az, amiben Mamuzsich prépost — : szakferfiak véleménye szerint — tévedett.

Tévedését tetőzte ama szerencsétlen kifejezéseivel, amelyekkel Petőfi emlékének neki rontott. Mamuzsich prépost szerencsétlen modorával és felfogásával már sokat ártott a kath. egyháznak, avval az eljárással azonban, melylyel Petőfiel a hozzáforduló ifjuság előtt elbánt, szerencsétlen modorát újból megpecsételte. Így történhetett az, hogy a Teréz templomban nem lehetett mise, de a barátoknál lehetett.

A „Szabadka és Vidéke” cikkírója (általános hirtelés szerint: Mamuzsich Mátyás) hivatkozik a kathekezizmusra. A kathekezizmussal véle agyonütni támadóját és Petőfit. Olyá van itt Mamuzsich prépost föltüntetve, mint akinek a kathekezizmus a vezérfonala.

Nohát ez fölösleges, mert senki sem állította azt, hogy a lutheránusért lehet misézni. A polemikának más a tárgya. — De más részről a prépost öngyűsége vagy ö-prórsága a kathekezizmussal nem védelmezhető, mert mi katolikuskok úgy tapasztaljuk, hogy a prépost *hát hisz a kathekezizmusba illetve a hitlanba, hol nem*. Ha hisz, akkor ezt hibáinak, botrányos eljárásainak védelmére, a hívők fanatizálására, zsebének megtöltésére és népszerűség hajhászatra cselekszi, szóval nála *fő az érdek*, akárcsak valami Machiavellinél vagy olasz abbénál. Hogy ő nem mindenkor hisz a kath. kizmusba, azt a következő bizonyítható adat mindenki előtt világossá teszi.

A kath. kathekezizmusban az áll, hogy a szent mise alatt a kenyér Krisztus testvé, a bor Krisztus vérévé átváltozik és hogy ezen átváltozás és Krisztus testének és vérének bemutatása képezik tulajdonképpen a misét. És hogy az átváltozás megtörténhessék, a kathekezizmus lényeges pontként kiemeli, hogy a kenyérnek buza kenyérnek, a bornak szőlőlőrnak kell lenni és hogy romlott kenyéret és romlott bort nem szabad használni. Ha másként történik, akkor a kathekezizmus szerint a mise nem érvényes. Ezért az Egyház, és annak lelkészei ezen pontra a legnagyobb gonddal tartoznak vigyázni. *Ez a lelkészek hitének próbaköve*. És ebben a pontban Mamuzsich Mátyás ur a kathekezizmussal hadi lábbon áll. Ugyanis a Teréz-templomban, ahol naponként 10—15 pap miséznek, a miséhez való bort a prépost adja, mint plébános, és ez a bor, amit ő az Ur oltárára ad, általában véve *vagy ezetes, vagy jölfordult, vagy gyanús eredetű, néha pedig olyan, hogy a rothadás minden kóstlérumát magán viseli*. A papok — ez már titkot nem képez — szoktak a plébánosnak, de ő csak annyit szokott

gorombán odamondani, hogy *a dologról van tudomása. Hanem ezen az állapoton sokszor egy hónapig sem fordit*. Némely pap — ezt mi katolikuskok sajnálattal vesszük tudomásul — e miatt a Teréz templomból kimaradt és elment a barátokhoz misézni, a hol több a hit. A „Szabadka és Vidéke” tehát nem védheti a prépost eljárását kathekezizmussal. Sajnálatos, hogy a prépost csakis akkor ad valamit a kathekezizmusra, amikor a Himnuszot, Petőfit, és más hazafias ügyeket agyon kell ütni, egyébként előtte a miséldozat *rothadt* borral is elintézhető, és a katekizmus bliktri. Nagyon sokat irhatné ezen alkalomból a szabadkai prépost plébánosról, de azt későbbre hagyom. Lesz erre még alkalom. Még csak egyre óhajtok reflektálni.

A „Szabadka és Vidéke” mult vasárnap számában, vezércikkben szemrehányásokat tesz, hogy *„főleg a nem keresztény kezekben levő sajtó, roppant tudatlanságot áruel a kath. Egyház intézkedésével és szabványával szemben.”* Lehet, hogy ez igaz is, és ez nem csodálható nem keresztény sajtótól. De az már igen nagy anomália, ha maga a „Szabadka és Vidéke” is, kath. kérdésben, *tudatlanságot áruel*. Pedig ezt megtette mult vasárnap számában. Azt írta ugyanis, hogy Mamuzsich Mátyás *„a szabadkai katolikuskok feje és első lelkésze.”* Hohó! Hát így is lehet kath. lapnak írni?! Hát akkor Császká ékesek micsoda??? Mi katolikuskok legalább úgy tudtuk eddig, hogy a mi vallási fejünk ő szentsége a pápa után Császká érsek és nem a szabadkai prépost plébános. *Mamuzsich Mátyás csakis Kleiner főesperesnek az egyik alesperese iten*, ez pedig egyszerűen adminisztratív közeg, és nem első, második vagy harmadik lelkészről pedig a katolikuskok mit sem tudnak, ez a szerbeknél van.

Ez tehát először nagy tudatlanság. De másrészt föltéve, de meg nem engedve, hogy az igaz, akkor is ebből nem az következik, hogy a katolikuskok *„feje”* nem szabad kritizálni, hanem, hogy iparkodjék nagy tisztességét *okosabban* betölteni.

Egyelőre ennyit ebben a kérdésben.

V. P.

Különfélék.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király, Kármán Pál torzai evangélikus református lelkész és kiérdemült esperesnek az egyház téren szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József rend lo. vagkeresztjét adományozta.

— **Jótekonyság.** Császká György kalocsai érsek ismét nagy örömben részesítette a cservenkai róm. kath. egyházat, a menyiben egy leiratban felszólította az egyházi hatóságot, hogy az ő költségén szerezzenek meg egy telket iskola és tanítói lak felépítése céljából.

— **Halálozás.** Nityin János csurogi jegyző, kit ezen állásra csak nemrég választottak meg Pálánkáról, tegnapelőtt hirtelen meghalt.

— **Az ujvidéki posta és távirtda hivatal.** Mint értesülünk a kir. kincstár 76 000 forint Ujvidéken a „Központi” szálloda és a mellette levő épület a posta távirtda hivatal részére az ujvidéki takarékpénztártól megvette

— **A palicsi művészetelő** zseletes programja. 1. „Sons du Corur” zongorán előadja Herzl Mariska k. a. 2. „Az öngyilkos” vig magán jelenet. Irta: Gabányi Á. előadja: Császér Kálmán. 3. Halévy „Zsidó nő” operájából ária. Énekli: Dr. Hermanné Fenyő Ró-

zsika urhölgy, zongorán kíséri: Maczák M. zenetanár. 4. Godard „Canzonetta” hegedűn előadja Pollák Károly, zongorán kíséri Maczák M. zenetanár. 5. „Bakfiss álmok” Monolog. Irta: Heltai Előadja: Császér Sárika k. a. 6. „Az asszony verve jó” Párjelenet. Irta: Mourger Előadja: Férj Császér K. Feleség Cs. Radó Rózsika urhölgy. 7. „Spanyol serenád” zongorán előadja: Herzl Mariska k. a. 8. „Népdalok” Énekli: Dr. Hermanné F. Rózsika urhölgy, zongorán kíséri Maczák M. zenetanár. 9. Wieniawszky „Vier x emps” Polonaise hegedűn előadja Pollák Károly zongorán kíséri: Maczák M. zenetanár. Utánna: táncszigalom. Helyárak: Tánclászlók 1 frt. Zártszék 70 kr. Belépő-jegy 50 kr. Jegyek előre válthatók: Gerő H. kereskedésében vasárnap d. u. 12 óráig és délután a pénztárnál Palicson. Kezdeté este 6 órakor. A művész estély jövedelméja szabadkai népkonyha javára fordítatik.

— **Vízbe fullt.** Bábity Misa kulai földműves szombatról vasárnapra virradó éjjelen ittas állapotban a Ferencz-csatornába bukott és ott lelte halálát. Holttestét csak másnap reggel találták meg az arra járó-kelek.

— **Öngyilkos honvéd.** Zomborból írják: Tegnap reggel egy honvéd baka a bezdáni és a sikarsai út közötti kukoriczában agyonlötötte magát. Hetteszheimert Henrik, a kir. törvényszék vizsgálóbírája, dr. Duchon János és dr. Hável orvosok azonnal kimentek a helyszínre megállapítani a tényalást. Amikor a katonaság a sikarából jött haza a szegény hátra marad és úgy követte el a borzaltó tettét. Hogy mi készítette a végzetes tette, eddigelé nem tudják.

— **Maglopott ezredes.** Hofbauer szeged honvéd ezredes szolgája Simoncsik Antal honvédközlégény ötszázötven forintot lopott el a gazdjától és megszökött. Az enyves kezű privátdiner a fiókból markolta ki ezt a nagy summát. A fiók persze be volt zárva, de Simoncsik nem sajnálta a fáradságot és feltörte. A tolvajt most országosan kórozzik Fekete ruhát visel, kék inget és fekete kalapot, ami azt mutatja, hogy uri sorba jutván, egyenruhátlanította magát. Egyébként pedig a szokék lajtájához tartozik, a szemé kék, közép magasságú termetű sovány, sápad arcot mutat, amely azóta talán már felpirult. A legényke 22—23 éves.

— **A szellemes rendőr.** Egy mázólo legény iparkodott ma délután munkára a piacról. Kezében egy kélliteres üvegben tejet vitt. Szemközt jött vele egy parasztember, ki véletlenül úgy meglökte a piktor, hogy az üveg kiesett kezéből és az aszfalt keménységén „megtört”, tartalma persze szétfolyt a járdán. Lett ebből nagy csatapatát az összeütközötték között. Ott termett azonban röglön egy jó humorú rendőr, ki elhallgattatván a veszekedőket, nagy komolysággal szakértői szemlélet tartott, megbecsülte a kárt és a paraszt ember szó nélkül vette ki lajtájba zsebéből a bugyillárist, hogy fizet. Ámde apró pénze nem lévén a fel és alperes, valamint a bíró és szakértő személyében a rendőr betértek a legközelebbi vendéglobbe a tej meg az üveg árát járulékaival együtt szép csendben megtették. Karanfogva távoztak a vendéglobból néhány óra mulva a peres felek, a rendőr pedig mosolyogva nézett a jó barátok után. Eközben a gyors utczaséprő és lassan szitáló eső eltávolították a járdá aszfaltjáról az üvegcserepek meg a kiömlött tej nyomát.

— **Kiugrott a vonatból.** A Zentáról Szegedre tegnap délelőtt érkező vonat utasai

heszélők, hogy utközben valaki leugrott a haladó vonatról. Rőszkén innen járt már a vonat, mikor egy ember fölrántotta a III-ik osztályú kocsiját s leugrott, jó nagyot puffanva. Hogy mi történt vele, nem tudják. A rókusi állomásfőnökség az esetet megtáviratozta Rőszkére, ahonnan utasították a vonat őreit, hogy nézzenek utána, mi lett a merészen ugró magyarral.

— „Otthon“ kávéház. Holnap dében egy új kávéház nyílik meg a Kunetz-féle házban, amelynek berendezése a fővárosi legpazarabbul berendezett kávéházakkal is kiállja a versenyt. Horváth Dezső a budapesti „Emke“ kávéház volt-üzletvezetője költészet nem kímélve a legelőgánszabbban és leglényesebben rendezte be az új „Otthon“ kávéházát, amely egyike lesz városunk látványosságának; különösen este fog ragyogó pompában tündökölni, mert a kávéház falazatának nagy része tükörűveg, amely villanyvilágítás mellett nagyon szép látványosság lesz.

— Öngyilkosság. Sunk Antal újdieki illetőségű vasuti hivatalnok f. hó 3-án Uj-Sztánán (Arad megye) hivatalos helyiségében agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— 20 krért egy tanyai gazdaság. AGazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezte az első mezőgazdasági kiállítás Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövekeztetett intézetek készpénzben, vagy egy szegedi min-laszterűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltaniak. A többi nyereményt főleg gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhatalmas célra, amelyet előmozdítani igyekszik annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

— A pálinkás butykó. Egy részeg asszony botorkált ma délelőtt a piacon a gyümölcsöfők között, hangos derűtségére a járókelőknek. Egyszer csak gondolt valamit a bepálinkázott némbér és a villanyos sinekre ül. A villanyos kocsi éppen akkor indult el az alig ötven lépésre levő megállóhelyről. Hangosan csilingelt a vonatvezető, látva a sinen ülő asszonyt, ki azonban kaczagva emelte szájához a pálinkás butykót, rá se hederítve a villanyosra. Alig néhány lépésre volt már a villamos a szerencsétlen asszonytól, a járókelők odakiáltottak neki, hogy „jön a villanyos“, de az asszony nem mozdult a helyéről. A kocsi vezető megállította a kocsit, mikorra már a rendőr is odajött és az asszonyt nagynehezen sikerült elvonszolni a sinekről. „Muzsaj annak a villamosnak éppen ezen az úton menni?“ mondja a részeg asszony a rendőrnek „térjen ki, ha akar, én ki nem térek!“ A némbért bevették a rendőrség „alvo termébe“ és a pálinkás butykót elvették tőle addigra is, míg a hűvösön kialussza magát.

— Az ipa és a vő harcza. Az „Utolsó garas“ ez vendéglő véres jelenet színhelye volt ma reggel. Az ipa, a koresma tulajdonosa és veje egy bérkocsis véresre verték egymást. Ok az asszony. Ugyanis Kőrösi István bérkocsist néhány nap előtt otthagyla a

felesége és apjához Szabó Mátyás koresmaroshoz tért vissza. Kőrösi ma reggel elment apósa házához, hogy feleségét hazahívja. Az asszony azonban nem akart menni, sőt apja is belekeveredett a vitába és így az ipa és vő állottak egymással szemben, mindkettő dorongot ragadott és egymást csuful elverték úgy, hogy mindkettő bevert koponyával távozott a harctérről. Mkor a menyecske vért látott, hajadon fővel szaladt a rendőrségre és kezeit tördelve, elpanaszolta, hogy apját agyonverték, Hegedűs kapitány, Mariánovics biztossal azonnal a helyszínére ment, de csak bevert fejeket láttak, előjöttek a mentők is akik bekötötték a sebeket.

Betörés a szentesi adóhivatalba.

A szabadkai bűnös.

(A „Bácskai Hirlap“ tudósítójától.)

Említettük már, hogy a múlt héten betörték a szentesi adóhivatalba és a pénztár ajtójának felfeszítése után 22 drb letétben levő zsebórát és egy arany lánczot elvittek. A tettesek közül kettőt, névszerint Madacski Antal ó-moroviczai lakost és Vucsetics Imre L. becsei lakost a csendőrök elfogták, mindkettő akkor szabadult ki az illovai fegyházból, ahol a Geiger-féle negyedmillióes betöréses lopás miatt ültek.

A vizsgálat során az ellopott tárgyak nem kerültek meg, mert amikor a két betörőt a csendőrök hajszolták, a Tiszába ugrottak és a lopott holmit cizmába téve a vízbe dobták.

A vizsgálat azóta serényen folyt tovább, mindenáron ki akarják kutatni azt a másik két egyént, mert a vizsgálat adatai szerint négyen voltak, akik a betörésnél szerepeltek. A vizsgálat számai elhúzódtak Szabadkára.

Ma délután két szentesi csendőr érkezett a vonattal, akik a kérésre megmentek és kérdezősködtek, hogy van-e Szabadkán valam Óvári nevű ügynök, aki pénzközvetítéssel és gépeladással foglalkozik. A rendőrség a csendőröket Óvári Imréhez utasította, akit meg is találtak lakásán és azonnal vallatásra fogták.

A kihallgatás során Óvári beismerte, hogy ő a napokban tényleg Szentesen járt üzleti dologban, és bevallotta azt is, hogy a kérdéses időben a szentesi Népkertben megismerkedett az elfogott betörőkkel és valami Schwartz Ferencz nevű emberrel, aki úgy mutatta be neki magát, hogy ő torontál-megyei földbirtokos, 160.000 hold földje van és azért jött ide, hogy megvegye azt a házat, amelyben a kir. adóhivatal van, a mely egy özeveg asszony tulajdonát képezi. Előadta továbbá azt is, hogy ez az idegen egyén felkérte őt, hogy tüzetesen vizsgálja meg a házat kívül-belül és mondja majd el neki, minő az épület beosztása, addig ő várni fogja a Népkertben.

Óvári tényleg egy is tett, megtekintette a házat, benn volt az adóhivatal helyiségében úgy, hogy két és fél órai tüzetes megvizsgálás után visszatért ahhoz a bizonyos Schwartz-hoz és elmondott neki mindent. Schwartz még arra kérte Óvárit, hogy menjen el egy vaskereskedésbe és vegyen neki egy nagy furót és fészét, miután ő neki ezzel a két emberrel beszélni valója van.

Óvári ezt is megvette, megvette a szerszámokat, a melyeket a helyszínén meg is találtak.

Ennyit tud az esetről.

Hatá ozottan tagadja hogy ő a betörésben részt vett és azt állítja, hogy a tett elkövetésének napján Csongrádon volt ezt azonban igazolni nem tudja.

A csendőrök miután Óvári vallomását nagyon gyanusnak találták, elvitték magukkal Szentesre.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Óvári Imrének bátyja a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával szocialista programmal képviselőjelölt volt, ő maga pedig hosszabb ideig mint munkás működött dr. Farnek Dezső topolyai ügyvédnél. Az ügy további fejleményeit kíváncsian várjuk.

Csvárkó Dulics.

— A bunyevácz nábob halála. —

Néhány nap előtt temették nagy fényvel Dulics Antalt, kit Csvárkó a körülmények az egész környéken.

Csvárkó vagy Csvárak csúf neve volt az öreg nábobnak, magyarul „töporlyú“ jelent.

Hogy hol kapta és miért ezt a nevet, nem emlékszik már rá senki, se Szabadkán, se Tavankut pusztán, a hol birtokainak nagy része volt.

Nyolczvanegy éves volt az öreg, mikor örökre lehunyna szemeit kint a IV ik körri kis házában.

Egyetlen fia volt az öregnek, aki azonban deliriumban halt meg már évekkel ezelőtt.

Három fi unokája örököli a körülbéli egy milliót érték vagyonát, unokái kint laknak a szálláson, gazdálkodnak az 1500 holdas gyönyörű birtokon.

Hogy mennyi vagyon maradt az öreg Csvárkó után, még most nem lehet tudni.

Az összes szabadkai pénzüntézetekben volt nagyobb betéje.

A bajai takarékpénztárba a helvenes éveknek elején tett 80000 forintot az öreg és azóta nemcsak a tőkét, de egy krajczár kamatot se velt ki. Az első hazai takarékpénztárban is van nagy összeg pénze.

Mikor meghalt unokái mellényzsebében 9000 forint készpénzt találtak. Azon hiszemben, hogy ezt a pénzt temetésére hagyta, a milyen fényt és pompát kifejteti képesek voltak — kifejtettek az örökösök. Ekerszámra vették a gyertyákat és a temetés napján, aki csak az utcába jött, férfi, asszony, gyerek mind kapott gyertyát.

Két napig a város négy templomának összes harangjai szóltak, hirdelve a leggazdagabb bunyevác halálát.

Pedig az öreg nem szerette a pompát. Mikor a Kuluncsics féle — Szabadka egykori polgármestere — tavankuti egykori nagy birtokát megvette, a kastélyszerű nagy lakóépületbe nem akart beharcolkodni. A padlózott nagy szobákba hordta a gabonát a vermekből, a kisebb szobákat pedig sertésórnak használta, ő maga egy a'acsony cseledházba huzcolkodott.

Mikor kérdezték mért nem lakik a nagy épületben azt felelte, hogy nem akar úgy tűnkre menni mint Kuluncsics.

A szállásán meg szőlőjében termelt gyümölcsöt maga vitte be heti vásárok alkalmával Bajmokra és kis kosarakba rakva maga árulta a piacon.

Imi olvasni nem tudott, de rendkívül nagy emlékező tehetségét bizonyítja az, hogy 6—700 láncc földet 1—2 lánccos parcellában

szegény embernek bérbe adott és 150—200 bérlő közül néha 2—3 évig számosan nem fizettek bért és ő mindig tudta, ki mennyivel adósa.

A hatvanas évek vége felé bátyját, ki agglagény volt, a szállásán rablók támadták meg.

Iszonyatosan megkínózták a szegény embert a zsványok, hogy megtudják tőle, hol tartja pénzét, de a megkínzott ember nem mondta meg és így a rablók eltávoztak anélkül, hogy a gazdag embertől elvihették volna pénzét.

Ez eset óta az öreg Csvárkó — ha kint volt a szálláson — sohse slút a házban. Mikor este mindenki lefeküdt — ő körül nézett a tanyán és eltávozott a szalmakazlak felé, melyek százával álltak szanaszét a nagy gazdaságban. Mikor megvirradt ott volt a szálláson. De hogy hol aludta át az éjjel, sohse tudta senki.

Hogy hol szerezte rengeteg vagyonát, azt se tudja senki. 16 lánccs földcskén mit apjától örökölték — kezdtek ő és bátyja gazdálkodni. És fél század mulva unokáira 1500 hold földet és rengeteg készpénzt hagy.

Unokáit különben nagyon szerette. Nem bánta bármennyit kölöttek is, mindig adott nekik pénzt.

Az egyik unokája 2—3 évvel ezelőtt szögálta ki a három esztendő a bakáéknál. — Tudta, hogy gazdag ember unokája és amennyire lehetett vígan akarta elöltetni a három

esztendőt. Sikerült is neki. Husz ezer forint ment el a kátónaéknál az ifju Dulichnak, kit szerettek is a bajtársai.

A legfiatalabb unoka most jön sor alá. Végrendeletet hagyott, a végrendelet végrehajtója bajjai Vojnich Máté városi főügyész. — ő.

Halálos szerencsétlenség.

Megfulladt a füsttől.

— A „Bácskai Hirlap“ tudósítójától. —

Az iszákosság már sok embernek okozta halálát. Ez okozta tegnap este is egy péksegéd végzetes szerencsétlenségét.

Latki György péksegéd együtt lakott özvegy édes anyjával. Tegnap délután eltávozott hazulról, azt mondván anyjának, hogy Zomborba megy, ott akad egy kis munkája, sütőkemenczét fog felállítani. Ahelyett, hogy elutazott volna, elment egy korcsmába, ahol a munkanélküli segédek szoktak megszállni, ott ivott egész délután este 9 óráig. Azután hazavészorgott, vagy hazavezették, nem tudják. Mikor belépett a szobába, anyja még ébren volt, levetkezlette fiát és lefektette az ágyba, azután egy másik szobába tért aludni.

A péksegéd egy ideig aladt, de ugy 2 óra tájban fölkelte cigarettára gyújtott és az égő cigarettával együtt ismét elaludt. A cigarettától az ágy nemű meggyuladt, de a füst nem szálhatott ki a szobából, mert az ablak és ajtó zárva volt. A szoba megtelt sűrű füsttel, a melytől a szerencsétlen ember megfulladt.

Reggel 4 óra tájban felkelte édesanyja, bement fia szobájába, hogy megnézze mit csinál; mikor kinyitotta az ajtót, ijedtében összesett, ott látta a szerencsétlen embert összeszűgörodv a földön élettelenül, száijából jött a tajték, az ágy pedig lángban volt.

Hogy miként került a földre, azt bajos megállapítani, valószínű, hogy az ágyról leesett.

Az anya azonnal fellármázta a szomszédokat, akik értesíttek az esetről a rendőrséget és Hegedüs kapitány dr. Szilasi Mór orvossal megjelent a helyszínén, jegyzőkönyvet velt fel és elrendelte a hullának a bonczházba szállítását. Az előhívott mentők a holttestet a zentai temető bonczházába vitték.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

FŐNYEREMÉNY 50,000 KORONA ÉRTÉK

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény 100,000 kor. értékben.

EGY SORSJEGY ÁRA 20 KRAJJCZÁR.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja

Budapesten: a „Hermes“ Magyar Általános Válgözlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,
vagy **Szeged**en: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüintézetek a nyerő kívánságára készek az 50,000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember 10-én

este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltó-üzletekben, az összes dohánytözsdékben és egyéb elárusító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak

a Bács-Bodrogh megyei főelárusítóhoz

Kunetz Mór szabadkai céghez.